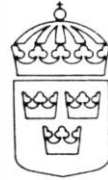

Motion till riksdagen

1988/89:N255

av Anna Wohlin-Andersson och Marianne
Andersson (båda c)
Tjänsteföretagens utlandsverksamhet, m. m.

Mot.
1988/89
N255-257

Bakgrund

Den privata tjänstesektorns andel av Sveriges BNP ökar kontinuerligt och är idag uppe i 43 %. Samtidigt blir vårt utlandsberoende alltmer markant. Vår totala import motsvarar över 30 % av BNP, vilket gör oss till ett av de mest utlandsberoende länderna i världen. Vi behöver exportera en stor del av det vi producerar för att betala för vår import. Utvecklingen av internationellt konkurrenskraftiga varor och tjänster är därför helt avgörande för om Sverige ska kunna behålla och höja sin levnadsstandard. Eftersom endast ca 10 % av den privata tjänsteproduktionen exporteras så är det där som den stora potentialen finns.

Vår situation är inte unik. I såväl USA som i EG och Japan växer tjänstesektorn och insikten om fördelarna med ett ökat internationellt utbyte av tjänster växer snabbt fram. Detta har lett till att friheten att handla med tjänster är en av de fyra huvudpunkterna i EGs program för den interna marknaden samt att man nu för första gången förhandlar om tjänstehandeln inom ramen för GATT. Vi kan utan vidare räkna med att i framtiden möta en ökad konkurrens inom tjänstesektorn såväl utomlands som i Sverige.

Ska svenska tjänsteföretag kunna klara konkurrensen utifrån så måste vi medvetet arbeta för att utveckla förutsättningarna för deras verksamhet. Detta kan göras i tre dimensioner som bör vidtagas parallellt.

Öka kunskapen

Det första är att öka kunskapen om tjänsteföretagen. Än idag har vi en mycket outvecklad tjänstestatistik. Områden för studier är produktivitetsutvecklingen inom tjänsteföretagen, omfattningen av immateriella investeringar samt tjänsteföretagens verksamhet i utlandet. Det är inte tillfredsställande att vi gör prognoser för tillväxten som baserar sig på studier av 1/4 av hela ekonomin, dvs tillverkningsindustrins andel. På dessa prognoser vilar ju en rad beslut som rör hela vår ekonomiska politik.

Det är heller inte tillfredsställande att vi inte vet hur tjänsteföretagens utlandsverksamhet ser ut. Huvuddelen av tjänsteexporten sker genom dotterbolag i utlandet.

Likaså behöver vi veta mer om investeringsstrukturen i företagen för att kunna bedöma klimatet i ekonomin.

Ett arbete bör därför omedelbart inledas för att utveckla denna kunskap.

Avskaffa begränsade regleringar

Mot. 1988/89
N255

Tjänsteföretagens internationalisering får inte försvåras genom att vi av olika inrikespolitiska skäl inför begränsande lagar och regler. Vi tar här upp tre.

– Vissa paragrafer i lagen om medbestämmanderätt försvårar upphandling av tjänster från externa företag. Detta är negativt ur exportsynpunkt. Ett företag som ska kunna exportera en tjänst måste utveckla denna på hemmamarknaden. Denna får därför ej begränsas genom att storföretag eller offentliga sektorn producerar för många tjänster i egen regi. De företag som inte har denna tjänst som huvudsaklig affärsidé utvecklar aldrig tjänsten så att den blir tillräckligt professionell och internationellt konkurrenskraftig. Det gör endast det specialiserade tjänsteföretaget. Upphandling av externa tjänster bör därför stimuleras, inte motarbetas. MBL bör därför ses över i syfte att avskaffa de paragrafer som försvårar extern upphandling.

– Arbetsförmedlingslagen är tillkommen i ett helt annat samhälle än dagens och har direkt negativa konsekvenser för tjänsteföretag som arbetar på ett annat sätt än det traditionella. En rad företag, framförallt konsultföretag, utför en stor del av sitt arbete hos kunden snarare än på sitt eget kontor. I vissa fall har detta kommit att tolkas som om syftet med verksamheten är att skaffa den egna personalen anställning hos kundföretaget, dvs i princip som illegal arbetsförmedling. Tolkningen av arbetsförmedlingslagen försvårar idag verksamhetsmöjligheterna speciellt för kontorsserviceföretagen, som i flera fall dömts för illegal arbetsförmedling. Personalen i dessa företag är anställd i respektive kontorsserviceföretag och vill också så vara.

Lagen bör därför omedelbart ses över så att man inte i onödan försvårar idéutveckling och arbetsförutsättningar i tjänsteföretagen. Utöver detta bör man ifrågasätta varför den viktiga tjänsten arbetsförmedling bör utföras endast inom ett offentligt monopol. Det bör vara en fördel både för arbetssökande och arbetsgivare att ha alternativa möjligheter när man önskar denna tjänst.

– När omsättningsskatt infördes på aktiehandeln kom den även att drabba utlänningars handel med svenska aktier. Detta har medfört att utlänningar idag väljer att handla med svenska aktier genom utländska banker och fondkommissionärer. Utlänningars andel av handeln med fria svenska aktier på Stockholmsbörsen har minskat med 60 % sedan omsättningsskatten höjdes i juli 1986. Detta innebär minskade tjänsteexportintäkter med ca 2–300 milj. kr. samt en avtagande kunskap och inflytande över denna del av den svenska aktiehandeln. Ambitionen att göra Stockholmsbörsen till en internationellt konkurrenskraftig börs omintetgörs av denna skatt. De små skatteintäkterna som kan tas in på denna handel kan inte kompensera dessa negativa effekter. Omsättningsskatten på utlänningars aktiehandel bör därför omedelbart slopas.

Delta i det internationella arbetet

Förutom att vi förbättrar förutsättningarna för tjänsteföretagen i Sverige måste vi också se till att de utländska marknaderna finns tillgängliga för oss. Vi måste därför aktivt i EG/EFTA- och GATT-sammanhang verka för en friare tjänstehandel. Detta innebär ökad rörlighet för arbetskraft, kapital

och information. Vi måste dessutom se till att vi kommer att omfattas av program för utbildning och offentlig upphandling.

Mot. 1988/89
N255

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att ett arbete omedelbart bör inledas för att utveckla kunskapen om tjänsteföretagens utlandsverksamhet,

[att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att upphandling av externa tjänster bör stimuleras¹],

[att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att arbetsförmedlingslagen omedelbart bör ses över, så att man inte i onödan försvårar idéutveckling och arbetsförutsättning i tjänsteföretagen¹],

[att riksdagen beslutar att omedelbart slopa omsättningsskatten på utlänningars aktiehandel.²]

Stockholm den 20 januari 1989

Anna Wohlin-Andersson (c)

Marianne Andersson (c)

¹ 1988/89:A224.

² 1988/89:Sk633